

OBČINA PODČETRTEK
Trška cesta 59
3254 Podčetrtek

Številka: 032-0002/2024-8
Datum: 10. 4. 2024

OBČINSKEMU SVETU
OBČINE PODČETRTEK

ZADEVA: GRADIVO K 7. TOČKI DNEVNEGA REDA 9. REDNE SEJE
OBČINSKEGA SVETA OBČINE PODČETRTEK

NASLOV: Predlog Sklepa o višini grobnine na pokopališčih v Občini Podčetrtek

GRADIVO PRIPRAVIL: Inštitut za lokalno samoupravo Maribor

GRADIVO PREDLAGA: Peter Misja, župan

POROČEVALCA: Gojko Lončarič, predsednik Odbora za urejanje prostora, komunalno dejavnost in varstvo okolja in Katja Mlaker, višja svetovalka za splošne in pravne zadeve

PREDLOG SKLEPA:

Občinski svet Občine Podčetrtek sprejme Sklep o višini grobnine na pokopališčih v Občini Podčetrtek.

Peter Misja, l. r.
ŽUPAN

Priloge:

- obrazložitev
- predlog sklepa
- Zapisnik 6. redne seje Odbora za urejanje prostora, komunalno dejavnost in varstvo okolja z dne 8. 4. 2024 (priložen k točki 6.)

Občina Podčetrtek
Trška cesta 59
3254 Podčetrtek

Številka: 032-0002/2024-8
Datum: 10. 4. 2023

ZADEVA: OSNUTEK SKLEPA O VIŠINI GROBNINE NA POKOPALIŠČIH V OBČINI PODČETRTEK

PРАВNA PODLAGA: 21. člen Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A, 80/20 - ZIUOOPE), 34. člen Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ (Uradni list RS, 62/16), 18. člen Statuta Občine Podčetrtek (Uradni list RS, št. 88/22)

PREDLAGATELJ: Peter Misja, župan

PRIPRAVLJAVCI: **Inštitut za lokalno samoupravo Maribor**
izr. prof. dr. Boštjan Brezovnik, univ. dipl. pravnik
izr. prof. dr. Franjo Mlinarič, univ. dipl. ekonomist

Občinska uprava Občine Podčetrtek
Katja Mlaker, višja svetovalka za splošne in pravne zadeve

POROČEVALCA: Gojko Lončarič, predsednik Odbora za urejanje prostora, komunalno dejavnost in varstvo okolja
Katja Mlaker, višja svetovalka za splošne in pravne zadeve

OBRAZLOŽITEV:

1 Pravni temelj za sprejem sklepa

V skladu z določilom prvega odstavka 21. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena, ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. V skladu z navedenim moramo opomniti na določilo 34. člena Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/, ki določa, da najemnik za najem groba plačuje grobnino. Grobnina je sorazmerni delež letnih stroškov upravljanja pokopališke dejavnosti za posamezno vrsto groba, izračunan na podlagi seštevka vseh vrst groba in njihovih razmerij do enojnega groba. Stroški grobnine vključujejo stroške za urejenost pokopališča, oddaje grobov v najem in stroške vodenja evidenc. Višino grobnine na predlog upravljavca pokopališča, s sklepom določi občina, ki pri tem upošteva tudi morebitno pogrebno pristojbino ter druga sredstva, namenjena upravljanju tega pokopališča.

2 Izvajanje pokopališke dejavnosti v Občini Podčetrtek

Občina Podčetrtek je del savinjske statistične regije. Meri 61 km². Po površini se med slovenskimi občinami uvršča na 113. mesto. Nastala je kot ena izmed šestih občin (Rogatec, Rogaška Slatina, Šmarje pri Jelšah, Kozje, Bistrica ob Sotli in Podčetrtek) na ozemlju nekdanje občine Šmarje pri Jelšah. Po zadnjih statističnih podatkih ima občina 3.629 prebivalcev v 26 naseljih. Na kvadratnem kilometru površine občine živi v povprečju 60 prebivalcev (Slovensko povprečje 104 prebivalci na km²). Občina se razteza v smeri S-J ob mejni reki Sotli, predvsem v pokrajinah Zgornje in Srednje Sotelsko. Proti notranjosti Slovenije jo omejuje na zahodu Rudnica, na severu Sveta Ema z Roginsko gorco ter Pristavško-Zibiškim poljem, na vzhodu mejna reka Sotla in na jugu severna pobočja Orlice. Skozi opazovalno obdobje (2016-2021) se je število prebivalcev vsako leto v povprečju povečalo za 1,8 odstotka in je tako iz 3.323 leta 2016 poraslo na 3.629. Število umrlih v občini Podčetrtek je v povprečju znašalo 1% glede na število registriranih prebivalcev.

3 Predlog oblikovanja cene grobnine

3.1 Izhodišča oblikovanja cene grobnine

Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ iz leta 2016 v 2. odstavku 3. člena natančno določa, da pokopališka dejavnost obsega upravljanje ter urejanje pokopališč, ki ju zagotavlja občina. V 26. členu Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ definira pojem upravljanja pokopališč, ki obsega:

- zagotavljanje urejenosti pokopališča,
- izvajanje investicij in investicijskega vzdrževanja,
- oddajo grobov v najem (sklepanje najemnih pogodb, obračunavanje in pobiranje grobnin),
- vodenje evidenc (evidence pokojnikov, evidence grobov – kataster, evidence najemnikov grobov, evidence prekopov, obveščanje javnosti o pogrebu) ter
- izdajanje soglasij v zvezi s posegi na območju pokopališč (soglasja za postavitve, popravilo, odstranitev spomenikov in drugih nagrobnih obeležij).

Medtem ko 28. člen Zakona o pokopališki in pogrebni dejavnosti /ZPPDej/ natančneje opredeli storitve zagotavljanja urejenosti pokopališča:

- vzdrževanje pokopališč ter pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture (vzdrževanje objektov, naprav ter druge pokopališke infrastrukture, skupnih glavnih poti, zelenic, dreves, grmovnic, živih mej, odvoz odpadkov, porabo vode in elektrike, nadzorno službo, storitve informacijske pisarne in druga vzdrževalna dela),
- storitve najema pokopaliških objektov in naprav,
- storitve grobarjev (obsegajo izkop in zasutje grobne jame, prvo ureditev groba, ki zajema odvoz odvečne zemlje in posušenega cvetja na odlagališče, ter prekop posmrtnih ostankov) in storitve pokopališko pogrebnega moštva (prevoz ali prenos krste ali žare iz mrliške vežice oziroma upepeljevalnice do mesta pokopa s položitvijo v grob ali z raztrosom pepela).

Nadalje Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ v 1. odstavku 37. člena definira še urejanje pokopališč, ki obsega:

- zgraditev ali razširitev obstoječega pokopališča,
- zgraditev pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture na pokopališču,
- razdelitev pokopališča na posamezne vrste grobov in
- opustitev pokopališča.

Skladno s 34. členom Zakona o pokopališki in pogrebni dejavnosti /ZPPDej/ mora za najem groba najemnik plačevati grobnino. Grobnina je sorazmerni delež letnih stroškov upravljanja pokopališke dejavnosti za posamezno vrsto groba, izračunan na podlagi seštevka vseh vrst grobov in njihovih razmerij do enojnega groba. Vojna grobišča so oproščena plačila grobnine.

Posledično stroški grobnine obsegajo stroške vzdrževanja pokopališč, pokopaliških objektov in naprav ter druge pokopališke infrastrukture, vzdrževanje skupnih poti, zelenic, dreves, grmovnic, živih mej, zbiranje, odvoz in ravnanje z odpadki, porabo vode in elektrike, storitve informacijske oz. pokopališke pisarne, druga vzdrževalna dela, administrativne stroške oddaje grobov v najem ter stroške vodenja katastrov in evidenc.

Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti /ZSPDSLS-1/ v 2. odstavku 62. člena določa, da se nepremično premoženje v lasti samoupravnih lokalnih skupnosti, ki ga ne potrebuje noben upravljavec ali uporabnik, lahko odda v najem. Ekonomski princip racionalnega ravnanja z opredmetenimi in neopredmetenimi osnovnimi sredstvi pa zahteva, da najeto premoženje v običajnih razmerah ustvari vsaj minimalen donos za najemodajalca, ki amortizira zadevno premoženje.

Pri določanju primerne stopnje amortizacije si nam pomaga Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (Uradni list RS, št. 45/05, 138/06, 120/07, 48/09, 112/09, 58/10, 108/13, 100/15), ki v prvem odstavku 1. člena določa: Proračun, proračunski uporabniki in druge osebe javnega prava redno odpisujejo oziroma obračunavajo amortizacijo neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev (v nadaljevanju: osnovna sredstva), kot je to določeno s tem pravilnikom. Ob tem 2. člen Pravilnika izključuje nekatere oblike osnovnih sredstev iz procesa amortiziranja:

Popravek vrednosti, ki je povezan z amortiziranjem, se ne pojavlja pri:

- zemljiščih in drugih naravnih bogastvih,
- opredmetenih osnovnih sredstev kulturnega, zgodovinskega ali umetniškega pomena,
- lokalnih zemljatih ali makadamskih cestah ter zgradbah, ki so njihov sestavni del,
- spodnjem ustroju železniških prog, cest, letališč in drugih javnih površin,

- nekratkoročna sredstva za prodajo.

Nadalje v drugem odstavku 6. člena Pravilnik določa, da se nepremičnine dane v najem obravnavajo kot opredmetena osnovna sredstva.

Priloga I pravilnika (Stopnje rednega odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev) natančno določa, da se stavbe (iz različnih materialov), zgornji ustroj ceste ter druge zgradbe amortizira z letno stopnjo 3%. Stopnja amortizacije predstavlja spodnjo mejo zahtevanega donosa javnega premoženja, saj predstavlja strošek obrabe, ki bi naj nadomestil zadevno osnovno sredstvo v prihodnosti z identičnim premoženjem, toda novejšim.

Skladno s principi ekonomskih ved mora skupen zahtevani donos presegati raven pokritja stroškov v zvezi z uporabo osnovnih sredstev, saj obstajajo še t.i. stroški izgubljenih koristi (oportunitetni stroški) zaradi druge najboljše alternativne naložbe, ki pa ne bo izbrana. Za področje javnih financ seveda ne veljajo tako visoki oportunitetni stroški, kot to velja za zasebni sektor, kjer je v ospredju kriterijev odločanja finančna diskontna stopnja. Pri dokončni oceni zahtevane donosnosti nam pomaga Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10, 27/16). Slednja uvaja pojem družbene diskontne stopnje, ki kaže družbeni pogled na to, kako se ovrednotijo prihodnje koristi in stroški v primerjavi s sedanjimi. Tako zadevna Uredba v 8. členu določa 4% splošno diskontno stopnjo, Minister pristojen za finance pa lahko določi drugo splošno diskontno stopnjo ali ločeno finančno in družbeno diskontno stopnjo na podlagi spremenjenih gospodarskih razmer.

Žal domača regulativa ne razlikuje med nominalno in realno diskontno stopnjo, zato lahko na osnovi principov ekonomske stroke le predpostavljamo, da gre najverjetneje za realne stopnje, ki se uporabijo v primeru izračunov po stalnih cenah. Večjo transparentnost na tem področju nam zagotovi dokument EC (2015; Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects – Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020), ki sugerira 4% realno (finančno) diskontno stopnjo projektov in 5% družbeno diskontno stopnjo.

Na osnovi zbranih dejstev lahko sklepamo, da je ekonomsko smiselno in pravno utemeljeno, da v primeru pričujoče študije uporabimo najmanj 4,0% realno diskontno stopnjo (brez upoštevanja inflacije), kot osnovo za minimalno zahtevano donosnost na angažirana osnovna sredstva. Tako oblikovano izhodišče zahtevane donosnosti velja v izračunih po tekočih cenah v prihodnjih letih prilagoditi še za pričakovano inflacijo.

3.2 Ključne sestavine oblikovanja cene grobnine

Na območju občine Podčetrtek se nahaja::

1. Pokopališče KS Olimje
2. Pokopališče KS Podčetrtek
3. Pokopališče KS Polje ob Sotli
4. Pokopališče KS Pristava pri Mestinju

Pokopališča v občini obsegajo 801 pokopnih mest. Kot je praksa tudi na drugih Slovenskih pokopališčih, tudi v občini Podčetrtek prevladujejo družinski/dvojni (52%) in enojni (45%) grobovi.

Tabela 1: Število grobov po vrsti groba na pokopališčih občine Podčetrtek

Vrsta groba	Podčetrtek	v %
Enojni	357	45%
Žarni	29	4%
Družinski	414	52%
Druge vrste	1	0,1%
Skupaj	801	

Vir: Občina Podčetrtek (2022), lasten prikaz

Tabela 2: Obstoječe cene najema grobnih mest v občini Podčetrtek (v EUR)

Vrsta groba	Cena brez DDV	DDV	Cena z DDV	Razmerje do enojnega
Enojni	15,00	3,30	18,30	1,00 x
Žarni	12,00	2,64	14,64	0,80 x
Družinski	20,00	4,40	24,40	1,60 x
Druge vrste	60,00	13,20	73,20	4,00 x

Opomba: Občina Podčetrtek ima še vedno raznolike cene na različnih lokacijah. Ker je eden od namenov obstoječe regulacije prav poenotenje cen in so enotno podani tudi stroški s strani ponudnika GEKOTT TEPS d.o.o. Šmarje pri Jelšah, smo pri oceni obstoječe cene izhajali iz najpogostejših in dokaj realnih cen pokopališč Podčetrtek in Pristava. V prejšnji študiji je bilo nujno tudi poenotenje razmerja do enojnega groba.

V tabeli 2 so navedene pozicije po uveljavitvi novega Odloka o pokopališkem redu z veljavnostjo od 23.09.2023, ki določa razmerja do enojnega groba.

Na podlagi povabila k oddaji končne ponudbe izvajalca za opravljanje strokovno-tehničnih in upravnih nalog javne službe urejanja pokopališč na območju občine Podčetrtek, je ponudnik GEKOTT TEPS d.o.o. Šmarje pri Jelšah, pripravil predračunske cene za občino Podčetrtek, ki jih povzemamo v naslednji tabeli.

Tabela 3: Predračunska cena opravljanja strokovno-tehničnih in upravnih nalog javne službe – GEKOTT TEPS d.o.o.

	Cena brez DDV	DDV	Skupni stroški z DDV	Upravičen strošek za izračun
Košnja zelenic (do 8 krat letno)*	2,260.00	497.20	2,757.20	DA
Rezanje žive meje in doseljevanje posušenih rastlin*	1,200.00	264.00	1,464.00	DA
Čiščenje snega po glavnih poteh med grobovi*	300.00	66.00	366.00	DA
Posipavanje poti po pokopališču*	500.00	110.00	610.00	DA
Odvoz smeti na odlagališče v Tuncovec*	5,800.00	1,276.00	7,076.00	DA
Urejanje zapuščenih grobov*	1,000.00	220.00	1,220.00	DA
Popravljanje poti po neurjih*	500.00	110.00	610.00	DA
Odvoz viška zemlje in materiala po pokopih na	900.00	198.00	1,098.00	DA
Menjava vodnih pip in napeljav na pokopališčih*	300.00	66.00	366.00	DA
Čiščenje mrljskih vezic*	600.00	132.00	732.00	DA
Uporaba mrljske vezice**	52.80	5.02	57.82	NE
Uporaba sobe za svojce**	70.00	6.55	76.55	NE
Pleskanje prostorov v vezicah*	500.00	110.00	610.00	DA
Obnavljanje inventarja (mrljski prti, svečniki, stojala, žarnice, razkuževanje, poliranje tal, skrb za toaletne prostore, čiščenje salona za svojce)*	2,000.00	440.00	2,440.00	DA
Električna energija*	1,200.00	264.00	1,464.00	DA
Vzpostavitev prve evidence grobov na	4,800.00	1,056.00	5,856.00	NE
Vodenje trajne evidence o pokojnikih, pokopanih na pokopališču, trajne evidence grobov (kataster in evidenco najemnikov grobov za obdobje zadnjih desetih let) sklenanje	3,000.00	660.00	3,660.00	DA
Izkop in zasutje grobne jame žarnega pogreba**	63.92	6.08	70.00	NE
Izkop in zasutje grobne jame klasičnega pogreba**	182.65	17.35	200.00	NE
Storitve pokopališko pogrebnega moštva žarnega	145.00	13.78	158.78	NE
Storitve pokopališko pogrebnega moštva klasičnega pogreba**	169.86	16.14	186.00	NE
VSOTA UPRAVIČENIH STROŠKOV	20,060.00	4,413.20	24,473.20	

V skladu z določili Zakona o pokopališki in pogrebni dejavnosti /ZPPDej/, smo izbrali stroške, ki jih je možno vključiti v izračun grobnine, medtem, ko se ostali stroški obračunajo neposredno na enoto opravljene storitve. Celotni upravičeni stroški izvajanja pokopališke dejavnosti v občini Podčetrtek, so ocenjeni v višini 20,060,00 EUR brez DDV oziroma 24,473,20 EUR z DDV. Vsota upravičenih stroškov tako predstavlja izhodišče za izračun višine letnih stroškov upravljanja pokopališke dejavnosti, toda brez stroškov najema grobnih mest.

Upoštevač različne vrste grobov in njihovo število smo na osnovi cenitev iz leta 2022 ugotovili, da je Občina Podčetrtek upravljala s 1,052 ekvivalentnimi enotami enojnih grobov. Ekvivalent enote enojnega groba je bil izpeljan iz obstoječega razmerja cene grobnine za določeno vrsto groba v primerjavi z enojnim grobom.

3.3 Razmerja med različnimi oblikami grobov

Izračun grobnine za posamezno obliko groba je odvisen od celotnih letnih stroškov upravljanja pokopališča, njihova razdelitev na posamezno enoto groba pa od razmerij do enojnega groba. Pogosto razmerja med grobovi sledijo samemu nazivu oblike groba (enojni, žarni, dvojni, trojni, družinski, druge vrste itd.). Skladno s 34. členom Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ enojni grob predstavlja temeljno enoto. Razmerje za grobnino dvojnega groba se običajno giblje okoli 2. V primeru občine Podčetrtek pa opazamo določeno neskladje, saj je razmerje dvojnega groba do enojnega uradno 1,6 krat in druge vrste grobov 4 kratnik. Določanje razmerij med grobovi bi naj praviloma odsevala razmerje njihovih površin, občine pa lahko od tega iz različnih razlogov tudi odstopajo. Pri tem velja izpostaviti, da s tem neposredno vplivajo na znižanje cene grobnine v zadevnem primeru. V naših izračunih upoštevamo le podatke o razmerju do enotnega groba, ki jih zagotovi občine, zato v njih ne posegamo.

3.4 Najem grobnih mest

Zakon o pokopališki in pogrebni dejavnosti /ZPPDej/ v 3. poglavju natančno ureja pokopališko dejavnost, vendar s pomočjo 34. člena o grobnini zagotovi le pokritje (financiranje) tekočih stroškov poslovanja. S tem zakonodajalec fiksira osnovne parametre modela pokopališke dejavnosti, ki lahko financiranje razvoja uresničuje le na račun iskanje notranjih rezerv oz. občasnih zunanjih virov.

V danih okoliščinah želimo izpostaviti, da Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ ne določa razvojne komponente pokopališke dejavnosti, ki lahko pripomore k izboljšanju kakovosti storitev in boljšemu izkoristku angažiranih resursov.

Za ovrednotenje razvojne komponente pokopališke dejavnosti je tako ekonomsko smiselno in pravno utemeljeno izbrati minimalno zahtevano realno donosnost na tržno vrednost poslovno potrebnih osnovnih sredstev posameznega pokopališča, ki znaša 4,0% od nabavne vrednosti poslovno potrebnih osnovnih sredstev (Uredba o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10, 27/16)). K tako izbrani realni stopnji donosa pa moramo pravilno dodati še pričakovano stopnjo inflacije na osnovi ocene UMAR za naslednje koledarsko leto, ki znaša najmanj 2%, da bi izračunali končno nominalno stopnjo donosa. Pri izračunu pa uporabimo t.i. Fisherjevo enačbo, kjer obrestne mere najprej spremenimo v obrestne faktorje, jih med seboj pomnožimo in nato spremenimo nazaj v obrestno mero.

S pomočjo primera pokopališč občine Podčetrtek bomo (pod predpostavko, da razpolaga le s poslovno potrebnimi osnovnimi sredstvi za opravljanje dejavnosti upravljanja pokopališča) prikazali finančne posledice ocene najema grobnih mest na osnovi ocenjenih vrednosti osnovnih sredstev pokopališč v občini Podčetrtek.

Pri oceni vrednosti poslovno potrebnih osnovnih sredstev, ki morajo biti nujno prisotna za nemoteno izvajanje pokopališke dejavnosti, je uporaba nabavnih vrednosti (po daljšem obdobju od same nabave) običajno neprimerna osnova. Posledično smo se odločili za uporabo vrednosti, ki so izhajajo iz cenilnega zapisnika.

Tabela 4: Ocenjena vrednost potrebnih osnovnih sredstev pokopališč v občini Podčetrtek (v EUR)

Pokopališče	Zemljišča	Mrliška vežica	Skladišče	Zunanja ureditev	Skupaj	Datum cenitve
OLIMJE	16,903	93,160	0	32,130	142,193	18/08/2022
PODČETRTEK	1,377	64,149	0	9,987	75,512	18/08/2022
POLJE OB SOTLI	0	62,856	0	11,993	74,849	18/08/2022
PRISTAVA PRI MESTINJU -EMA	8,798	47,670	0	35,250	91,718	18/08/2022
Skupaj	27,077	267,835	0	89,360	384,272	

Skladno s konservativnim izhodiščem ekonomske presoje minimalnega donosa izhajamo iz principa oportunitetnih stroškov za celoto poslovno potrebnih osnovnih sredstev, ki se amortizirajo (brez zemljišč), ki znaša 357.194 EUR. Konservativni izračun posledično pokaže, da je za uporabo pokopališč v občini Podčetrtek ekonomsko utemeljeno k upravičenim stroškom prišteti še 14.287 EUR (357.194 EUR*4%), če upoštevamo samo realno stopnjo donosa. Če dodamo še minimalen dodatek za letno inflacijo v višini 2,7% (UMAR, 2024) pa je potrebno na posamezno vrsto groba razporediti zraven osnovnih upravičenih stroškov še 10.030 EUR za ohranjanje realne vrednosti premoženja in njegovega minimalnega razvoja.

Na minimalnem donosu osnovan najem grobnih mest bi posledično povečal izdatek fizične osebe (z DDV) za grobnino enojnega groba na 40,04 EUR, ob upoštevanju pričakovane inflacije pa sumarno na 51,73 EUR. V primerjavi z obstoječimi izdatki fizičnih oseb za enojni grob v višini 18,30 EUR (sicer na zelo nizki ravni), bi to pomenilo znaten dvig cene.

Glede na opisane okoliščine je jasno, da bo potrebno nekaj let preden se bodo razmere prilagodile spremembam po Zakonu o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ (2016), tako z vidika razpolagalne pravice lokalnih skupnosti nad pokopališči, kakor tudi z vidika zagotavljanja socialno in ekonomsko vzdržnega sistema za ohranjanje in razvoj pokopališke dejavnosti na nivoju, ki bo ustrezal pričakovanjem občanov ob ustreznem zagotavljanju spoštovanja in pietete do pokojnic in pokojnikov.

3.5 Ocena vrednosti grobnine

Naša analiza stanja razmer v pokopališki dejavnosti na območju Občine Podčetrtek je pokazala dokaj primerljivo obravnavo razmerij grobnin do enotnega groba po posameznih pokopališčih kot je praksa na ostalih pokopališčih v Sloveniji. Oceno vrednosti grobnine smo izvedli ob upoštevanju Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ ter upoštevanju ostalih (prej navedenih) zakonov, uredb in pravilnikov, ki določajo pravila racionalnega ravnanja in uporabe premoženja na področju javnih financ.

V danih okoliščinah smo se odločili za večstopenjsko predstavitev ocene vrednosti grobnine, ki temelji na postopnem zagotavljanju enotnih pravil na celotnem območju občine ter na vzpostavitvi socialno in ekonomsko vzdržnega sistema financiranja pokopališke dejavnosti:

- i. Upoštevanje utemeljenih stroškov pokopališke dejavnosti.
- ii. Na minimalnem donosu osnovan najem grobnih mest.

3.5.1 Utemeljeni stroški pokopališke dejavnosti

S pomočjo analize točke preloma (ATP) in ob predpostavki, da gre za upravičeno in poslovno potrebne stroške, bi morala občina Podčetrtek za enojni grob določiti osnovno grobnino v višini 23,38 EUR (z DDV), da bi tako pokrila letne stroške upravljanja pokopališč.

Končna obremenitev za plačnika grobnine bi se tako v povprečju povišale za 28%, kar je posledica izjemno nizkih trenutnih cen, ki ne pokrivajo stroškov. Bistveno bolj pa se povišajo stroški za družinske grobe (+53%), zaradi prilagoditve večkratnika na 1,66 (običajen za te grobove). Za občane je v vsakem primeru to znaten porast cen, ki ga lahko občina za določene dohodkovne skupine prebivalcev olajša s subvencioniranjem teh zneskov.

Tabela 5: Osnovna grobnina na osnovi upravičenih stroškov upravljanja pokopališke dejavnosti

Vrsta groba	Obstoječa Cena (z 22 % DDV)	Nova Cena (brez DDV)	Nova cena (z 22% DDV)	Razmerje po Odloku	Rast cene
Enojni	18,30	19,17	23,38	1,00 x	28%
Žarni	14,64	15,33	18,71	0,80 x	28%
Družinski	24,40	30,67	37,41	1,60 x	53%
Druge vrste	73,20	76,67	93,53	4,00 x	28%

4 Sklepne ugotovitve

Večstopenjski prikaz oblikovanja grobnine predstavlja vse upravičene stroške upravljanja pokopališč. Izhaja iz upravičenih stroškov upravljanja, katerih pokrivanje je nujno na kratek rok, da bi zagotovili ustrezno delovanje pokopališč. Prav je strokovno priporočljivo upoštevati dejstvo rastoče ravni cen oz. inflacijo, da bi ohranjali realno kupno

moč plačanih grobnin. K temu smo dodali še finančne učinke minimalnega donosa glede na vrednost angažiranih osnovnih sredstev, ki izhajajo iz cenitvenih poročil. S tem imajo odločevalci v Občini Podčetrtek popolno informacijo o ključnih kriterijih oblikovanja končne cene grobnine.

Pri oblikovanju končne odločitve v občini Podčetrtek je smiselno upoštevati predvsem postopnost uvajanja sprememb, ki bodo zagotovile spoštovanje obvezujoče zakonodaje ter omogočile ekonomsko in socialno vzdržno rešitev, ki bo primerna za občane.

5 Predlog

Na podlagi gornjih ugotovitev predlagam Občinskemu svetu Občine Podčetrtek v sprejem naslednje cene grobnine, ki vsebujejo predračunsko ceno opravljanja strokovno-tehničnih in upravnih nalog javne službe, ki jih je v postopku podelitve koncesije za opravljanja obvezne občinske gospodarske javne službe 24-urne dežurne pogrebne službe podal GEKOTT TEPS d.o.o., in sicer:

Tabela 6: Grobnina

Vrsta groba	Cena grobnine (brez DDV)	Cena grobnine (z 22% DDV)	Razmerje do enojnega
Enojni	19,17	23,38	1.00 x
Žarni	15,33	18,71	0,80 x
Družinski	30,67	37,41	1.60 x
Druge vrste	76,67	93,53	4.00 x

Občinskemu svetu Občine Podčetrtek predlagamo, da Občinski svet Občine Podčetrtek na podlagi določil 34. člena Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ ter upošteva Poročilo strokovne komisije v postopku podelitve koncesije za opravljanje obvezne občinske gospodarske javne službe 24-urne dežurne pogrebne službe v Občini Podčetrtek sprejme Sklep o višini grobnine na pokopališčih v Občini Podčetrtek .

Občina Podčetrtek
Peter Misja, župan

Na podlagi 21. Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A, 80/20 - ZIUOOPE), 34. člena Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/ (Uradni list RS, 62/16, 3/22-ZDeb) in 15. člena Statuta Občine Podčetrtek (Uradni list RS, št. 88/22) je Občinski svet Občine Podčetrtek, na svoji ... redni seji, dne ..., sprejel

Obrazložitev:

V prvem odstavku 21. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ je določeno, da občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena, ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom. V skladu z navedenim moramo opomniti na določilo 34. člena Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti, ki določa, da najemnik za najem groba plačuje grobnino. Grobnina je sorazmerni delež letnih stroškov upravljanja pokopališke dejavnosti za posamezno vrsto groba, izračunan na podlagi seštevka vseh vrst groba in njihovih razmerij do enojnega groba. Stroški grobnine vključujejo stroške za urejenost pokopališča, oddaje grobov v najem in stroške vodenja evidenc. Višino grobnine na predlog upravljavca pokopališča, s sklepom določi občina, ki pri tem upošteva tudi morebitno pogrebno pristojbino ter druga sredstva, namenjena upravljanju tega pokopališča.

**SKLEP
O DOLOČITVI GROBNINE NA POKOPALIŠČIH V OBČINI PODČETRTEK**

1 Splošne določbe

**1. člen
(vsebina člena)**

S tem sklepom Občina Podčetrtek (v nadaljnjem besedilu: občina) določi višino grobnine na pokopališčih v občini, in sicer na:

1. Pokopališču KS Olimje
2. Pokopališču KS Podčetrtek
3. Pokopališču KS Polje ob Šotli
4. Pokopališču KS Pristava pri Mestinju

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila četrtega odstavka 34. člena Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/, ki določa, da višino grobnina na predlog upravljavca pokopališča, upoštevajoč drugi in tretji odstavek 34. člena Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/, s sklepom določi občina, ki pri tem upošteva tudi morebitno pogrebno pristojbino ter druga sredstva, namenjena upravljanju tega pokopališča.

2 Grobnina

**2. člen
(višina grobnine)**

(1) Višina grobnine za naslednje zvrsti grobov in prostorov za pokope na pokopališčih znašajo:

- za enojni grob 19,17 EUR (brez DDV),
- družinski grob 30,67 EUR (brez DDV),
- druge vrste grobov 76,67 EUR (brez DDV) in
- žarni grob 15,33 EUR (brez DDV).

(2) V ceno grobnine ni vključen strošek najema groba, ki se mu občina odpoveduje.

Vrsta groba	Cena grobnine (brez DDV)	Cena grobnine (z 22% DDV)	Razmerje do enojnega
Enojni	19,17	23,38	1.00 x
Žarni	15,33	18,71	0,80 x
Družinski	30,67	37,41	1.60 x
Druge vrste	76,67	93,53	4.00 x

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določil 34. člena Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/, ki določa, da je grobnina sorazmerni delež letnih stroškov upravljanja pokopališke dejavnosti za posamezno vrsto groba, izračunan na podlagi seštevka vseh vrst grobov in njihovih razmerij do enojnega groba. Stroški grobnine vključujejo stroške za urejenost pokopališča, oddaje grobov v najem in stroške vodenja evidenc. Višino grobnine na

predlog upravljavca pokopališča, upoštevajoč predhodna odstavka, s sklepom določi občina, ki pri tem upošteva tudi morebitno pogrebno pristojbino ter druga sredstva, namenjena upravljanju tega pokopališča.

3. člen (plačilo grobnine)

- (1) Grobnina se lahko plača za obdobje daljše od enega leta, a največ za deset let. Način plačila grobnine se določi z pogodbo o najemu groba.
- (2) Ob prvem najemu groba se grobnina plača v sorazmernem delu do konca letnega obdobja.
- (3) Če želi najemnik groba odstopiti od najemne pogodbe pred potekom mirovalne dobe, mora plačati grobnino do konca poteka mirovalne dobe.

Obrazložitev:

Besedilo prvega odstavka je oblikovano na podlagi določila petega odstavka 34. člena Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/, ki določa, da se grobnina lahko plača za obdobje daljše od enega leta, a največ za deset let.

Besedilo drugega odstavka je oblikovano na podlagi določila šestega odstavka 34. člena Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/, ki določa, da se ob prvem najemu groba grobnina plača v sorazmernem delu do konca letnega obdobja.

Besedilo tretjega odstavka je oblikovano na podlagi določila sedmega odstavka 34. člena Zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti /ZPPDej/, ki določa, da mora najemnik groba, če želi odstopiti od najemne pogodbe pred potekom mirovalne dobe, plačati grobnino do konca poteka mirovalne dobe.

3 Končna določba

4. člen (objava in začetek veljavnosti)

Ta sklep se objavi v Uradnem listu RS in začne veljati 1. julija 2024.

Številka:

Datum:

Občina Podčetrtek
Peter Misja, župan

Obrazložitev:

Besedilo je oblikovano na podlagi določila 66. člena Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/, ki določa, da morajo biti statut in predpisi občine objavljeni, veljati pa začnejo petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno. Statuta in drugi predpisi občine se objavijo v uradnem glasilu.